

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

1

בפני כב' השופטת תמר בזק רפפורט

עותרים

1.איציק ארביב

2.המרכז לעיוור בישראל

באמצעות ב"כ עוה"ד אלי אליאס ויוסף-חי אביעזר

נגד

משיבים

1.נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם

2.נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

באמצעות ב"כ עו"ד הילה כהן לילינטל מפרקליטות מחוז

ירושלים (אזורחי)

3.בי.בי.בי מסעדות בע"מ

באמצעות ב"כ עוה"ד עמי צייגר ואלי פנחס

2

3

פסק דין

4

1. עתירה כנגד החלטת המשיבים 1 ו-2 (להלן – הנציבות) מיום 4.3.2018 בהתאם

לסמכות לפי סעיף 19יד1 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998

(להלן – החוק), לאשר פטור זמני מביצוע התאמות נגישות באתר האינטרנט המופעל

על ידי המשיבה 3 (להלן – ההחלטה).

2. העותרים סבורים שלא היה מקום ליתן את הפטור ולפיכך מבקשים את ביטולו. כפי

שיבואר להלן, סבורה אני כי דין העתירה להידחות.

רקע

3. עניינה של עתירה זו בהחלטה אשר ניתנה בהתאם לבקשת המשיבה 3, להארכת מועד

לביצוע התאמות נגישות בשני אתרי אינטרנט המופעלים על ידה עד ליום 1.2.2018.

4. כאמור בבקשת המשיבה 3 שמיום 16.10.17, התבקש הפטור בזמנו מהטעם שביום

1.2.2018 תכננה המשיבה 3 להעלות אתרי אינטרנט חדשים אשר יעמדו בדרישות

החוק. נטען כי אין הצדקה להוצאה הכספית הכרוכה בהנגשת האתרים הקיימים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

- 1 לתקופת הביניים הקצרה שעד להעלאת האתרים החדשים. בעקבות הגשת הבקשה
- 2 הוחלפו מכתבים בין הנציבות והמשיבה 3 במשך מספר חודשים, תוך שהמשיבה 3
- 3 התבקשה להעביר אסמכתאות נוספות לתמיכה בבקשה, עד אשר ביום 4.3.18 ניתן פטור
- 4 שתוקפו מיום 16.10.17 ועד 31.5.18 (לאחר עדכון הבקשה כך שהתבקש פטור לתקופה
- 5 ארוכה יותר, בשל עיכוב בהעלאת האתרים החדשים למרשתת).
- 6 5. ההחלטה, המחזיקה שלושה עמודים, מתארת את הנימוקים שעלו בבקשה וכן את
- 7 הנימוקים להחלטה הנשענים על סעיף 19(א)ג(2) לחוק. כמתואר בהחלטה, זו התקבלה
- 8 לאחר התייעצות עם הגורמים המקצועיים בנציבות. לפי ההחלטה, המשיבה 3 נמצאה
- 9 בהליכים מתקדמים של בניית אתרים חדשים ונגישים, ומכאן שהשקעה בהנגשת
- 10 האתרים הקיימים שירדו מהרשת עד חודש מאי 2018 תהווה נטל מיותר עליה. בנוסף,
- 11 הנציבות מצאה כי אתרים חדשים ונגישים עדיפים לציבור בכלל ולציבור האנשים עם
- 12 מוגבלות בפרט על פני הנגשת אתרים ישנים הבנויים על פלטפורמה ישנה העלולה
- 13 ליצור תקלות ובעיות טכנולוגיות שונות. לבסוף פורט בהחלטה כי אנשי המקצוע של
- 14 הנציבות השתכנעו שהמשיבה 3 פעלה ופועלת למלא אחר הוראות החוק.
- 15 6. ביום 29.3.2018 עדכנה המשיבה 3 באתר האינטרנט שלה בדבר הפטור שניתן.
- 16 7. במקביל, כחודשיים לאחר הגשת בקשת הפטור, ביום 10.12.2017, שלח ב"כ העותרים
- 17 הודעת התראה למשיבה 3 בטענה שאחד מאתרי האינטרנט שהיא מפעילה (נשוא
- 18 ההחלטה) אינו נגיש, בהתאם לסעיף 35א(ד)(1) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם
- 19 מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013. ביום 21.2.2018 הגיש העותר 1
- 20 בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המשיבה 3 בשל העדר התאמות נגישות באחד
- 21 מאתרי האינטרנט שהיא מפעילה נשוא ההחלטה (להלן – בקשת האישור). בקשת
- 22 האישור הומצאה לנציבות ביום 28.2.2018 באמצעות הדוא"ל ולמשיבה 3 ביום
- 23 28.5.2018.
- 24 8. על רקע זה, משהודיעה משיבה 3 על הפטור, בו ביום פנה ב"כ העותרים לנציבות;
- 25 לאחר העברת מידע שהתבקש והתכתבות בין הצדדים, ביום 29.8.2018 ניתנה התשובה
- 26 האחרונה מאת הנציבות לעותרים. העתירה שלפני הוגשה ביום 25.10.2018, וטעוניהם
- 27 בעל פה נשמעו ביום 4.12.19.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

דיון

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
9. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ואף שמעתי טיעונים בעל פה, סבורה אני כי דין העתירה להידחות. לא מצאתי כי בהחלטה נפל פגם המצדיק התערבות בית משפט זה. מדובר בהחלטה סבירה ומנומקת בהסתמך על האמור בסעיף 19 יג(א)(2) לחוק המאפשר פטור מלא או חלקי במקרה בו ההנגשה מהווה "נטל כבד מדי". אינני מקבלת את טענת העותרים כי הנציבות מוסמכת לתת פטור זמני בשל "נטל כבד מדי" רק כשמדובר בבקשה שתכליתה חסכון בסכום נכבד יחסית למחזור העסקים ולהיקף הפעילות של העוסק. בענייננו, סברה הנציבות כי הנטל, לרבות הטרחה וההוצאה הכספית, לצורך הנגשת אתר לתקופת ביניים, כאשר צפוי אתר חדש ועדיף בשבועות הקרובים, הוא נטל כבד מדי כשלעצמו. לא נטל כלכלי בלבד, ולא נטל כלכלי כבד באופן יחסי למחזור העסקים ולהיקף הפעילות. בהתאם ניתן הפטור הזמני. בכך פעלה הנציבות בגדרי סמכותה החוקית. לא מצאתי בטענות העותרים כדי לערער את חזקת התקינות המנהלית העומדת להחלטה (ראו למשל: עע"מ 8111/12 חדד נ' משרד החינוך והתרבות, פס' 8 (6.1.2014); עע"מ 4072/11 עיריית בת-ים נ' לוי, פס' 30 (6.11.2012)). בדומה, גם אין ממש בטענות העותרים כי הנציבות לא חשפה מהם "התהליכים המתקדמים" בהם נקטה המשיבה 3. בנסיבות הענין די בהנמקה שנתנה הנציבות להחלטה, והעותרים לא הצביעו על מקור חוקי המחייב את הפירוט המבוקש להנמקה. בדומה, לא הוצבה תשתית מספקת בעתירה לטענה כי יש לא עמדה בפני הנציבות מלוא התשתית העובדתית הרלוונטית; כי לא נשקלו השיקולים הרלוונטיים הקבועים בחוק או לא נערכה התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים בנציבות. כל אלו משתקפים מהאמור בהחלטה, ולא נסתרו בידי העותרים.
10. זאת ועוד, גם אין מקום לטענת העותרים כאילו שומה היה על הנציבות להורות על ביצוע התאמות חלופיות. ההחלטה התבססה בין השאר גם על הטיעון בבקשה כי עד להעלאת האתרים החדשים הנגישים, המשיבה 3 תציע הנגשה חלופית של מענה במסעדות הרשתות ובאפליקציה המונגשת. בעניין זה טענו העותרים כי בניגוד למסקנת הנציבות, בקשת האישור, תצהיר העותר 1 וחוות דעת שצורפו לבקשת האישור מלמדים שהאפליקציה לא הייתה נגישה בעת הגשת בקשת האישור. התצהיר וחוות הדעת לא הובאו בפניי, וממילא אין בדברים כדי להוכיח עילה להתערבות בהחלטת הנציבות.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

11. לא מקובלת עלי טענת העותרים שהנציבות לא הייתה רשאית ליתן בהחלטתה את הפטור באופן רטרואקטיבי מיום 16.10.2017. כאמור, מדובר במועד בו פנתה המשיבה 3 אל הנציבות בבקשה למתן פטור, בקשה שלאחריה התקיים סיג ושיח בין הדברים בסופו הגיעה הנציבות למסקנה כי הבקשה שהוגשה היתה מוצדקת, ובהתאם הבקשה, כפי שהובאה בפני הנציבות ביום 16.10.17 – נענתה. לא מצאתי רמז בדין לכך שהנציבות מנועה מלהענות לבקשה וליתן פטור שיעמוד בתוקפו ממועד מתן הבקשה, אף אם מועד מתן ההחלטה היה מאוחר יותר. נראה בהתאם להוראות הדין, רשאית הנציבות להחליט מאיזה מועד יינתן הפטור שהתבקש, בהתאם למועד בו, לדעתה, התקיימו התנאים לקיומו של הפטור (ראו סעיפים 19 ו-19יג). לא מצאתי עילה להתערב בשיקול דעת הנציבות בעניין זה.
12. המסקנה כי אין להתערב בהחלטה מתחזקת נוכח העובדה שהעתירה הוגשה ביום 25.10.2018 כאשר תוקפה של ההחלטה פקע כבר ביום 31.5.2018, כ-5 חודשים קודם לכן.
13. אשר לטענה כי ההחלטה לוקה בהיעדר סבירות מאחר שניתנה לאחר שהוגשה בקשת האישור שהגיש העותר 1 באותה עילה – העותרים טוענים כי המשיבה 3 לא חשפה בפני הנציבות שקיים הליך משפטי, מכאן שההחלטה לוקה בהיעדר תשתית עובדתית מספקת. לטענתם, ההחלטה מהווה התערבות אסורה של הנציבות בהליך משפטי תלוי ועומד. עוד טוענים העותרים בהקשר זה כי הגשת הבקשה בנסיבות אלה מהווה חוסר תום לב של המשיבה 3 המחייב את דחייתה.
14. טענת העותרים לחוסר תום לב מצד המשיבה 3 איננה עולה בקנה אחד עם נסיבות הענין. כך, המשיבה 3 פנתה לנציבות לראשונה מספר חודשים לפני הגשת בקשה האישור (ביום 16.10.17); שבועות מספר לפני שחלה עליה החובה שבדין להנגשה (1.11.2017, לפי סעיף 19יב לחוק); וחודשיים בטרם נשלח אליה מכתב ההתראה מטעם ב"כ העותרים. למעשה, בקשת האישור עצמה הומצאה למשיבה 3 בחלוף כחודשיים ממתן החלטת הנציבות. הטענה בדבר חוסר תום ליבה של המשיבה 3 מתמצית איפוא בכך שלאחר שהוגשה הבקשה ובהיותה תלויה ועומדת, שלא ציינה המשיבה 3 בפני הנציבות שנשלח אליה מכתב התראה, חודשיים לאחר שפנתה בבקשת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

- 1 הפטור. אין לקבל טענה זו. אינני סבורה כי גוף הפועל לקבלת פטור, מחוייב לעדכן
2 את נותן הפטור על דרישת הסדרה שהופנתה אליו בידי צד ג'. שהרי הפטור אינו אלא
3 הסדרת הענין אותו נדרש הוא להסדיר.
- 4 15. הלכה למעשה, הנציבות הסבירה כי בפועל, ביום מתן ההחלטה לא הייתה מודעת
5 לקיומה של פניה מוקדמת ולקיומו של הליך משפטי נגד המשיבה 3. עם זאת, מבהירה
6 הנציבות, כי לטעמה אף אילו היתה מודעת לכל אלו, לא היה הדבר משפיע על ההחלטה
7 והנימוקים המקצועיים שבבסיסה, אשר עומדים בעינם.
- 8 16. גישת העותרים כאילו הנציבות מנועה היתה מלהפעיל את סמכותה וליתן החלטה
9 בבקשה שעמדה לפניה בשל פניה מוקדמת ובשל הגשת בקשת האישור, חותרת תחת
10 תכלית הסמכות שהוענקה לנציבות בחוק. הטענה שהנציבות לא רשאית להפעיל את
11 הסמכות המינהלית שהוקנתה לה בחוק, באשר לבקשה תלויה ועומדת, בשל כך שלדבר
12 השלכה על קיומה או היעדרה של עילת תביעה לצד שלישי – לא מסתברת.
- 13 17. כאמור, הרי מטרת פניית המשיבה 3 לנציבות היתה הסדרת המצב המשפטי. אינני
14 סבורה כי יכולה להישמע מפי העותרים טענה כאילו הגשת תביעה אוסרת על נתבע
15 להמשיך במהלך שנקט קודם לכך על מנת לשנות את המצב העובדתי או המשפטי כדי
16 להסדיר את עניין ההפרה הנטענת, וכי הרשות המינהלית מנועה מלטפל בענין הערוץ
17 המינהלי, אך מן הטעם שנקטים הליכים אזרחיים בקשר עם ההפרה הנטענת.
- 18 18. אשר לטענת העותרים ביחס לקביעת קריטריונים למתן פטור זמני מהנגשת אתרי
19 אינטרנט לאחר היוועצות עם העותרת 2 – לא ברורה מקור החובה המשפטית לדרישה
20 זו ומקור סמכותו של בית משפט זה להורות כאמור.
- 21 19. על פני הדברים, מקובלת עלי טענת הנציבות כי סעיף 19(א)ג(2) עצמו מונה מגוון
22 רחב של קריטריונים של סבירות ומידתיות שעל הנציבות לשקול בבואה לבחון בקשות
23 פטור (ראו למשל: ע"ע (ארצי) 61235-02-17 קופולק (1949) בע"מ – מיכאל
24 חנשווילי, פס' 63 (16.10.2018)), כך שמתיתר הצורך לגבש הנחיות מינהליות באשר
25 לאופן שבו ייושמו השיקולים הקבועים בחוק בכל מקרה ומקרה. הדבר עולה בקנה
26 אחד עם האמור ב"הנחיות מינהליות" הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.0002.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

20. העותרים לא הצביעו על עילה כלשהי שבגינה יש לקבוע קריטריונים נוספים או הנחיות שיכבלו את שיקול דעתה של הנציבות בבואה ליישם את החוק. כל שכן, לא הצביעו העותרים על טעם משכנע כי קריטריונים כאמור ייקבעו דווקא לאחר היוועצות עם העותרת 2 (ולא עם גורמים אחרים העוסקים בעניינים אלו אם בכלל). אשר על כן, לא מצאתי להיעתר לסעד המבוקש בעניין זה.
21. אשר לטענות המשיבים בדבר שיהוי – אכן, העתירה הוגשה ביום 25.10.2018, כאשר העותרים בעצמם טענו כי נודע להם על ההחלטה והם פנו בעניין זה לנציבות כבר ביום 29.3.2018. נוכח הכרעתי דלעיל לגופם של דברים, התייתר הצורך להכריע בטענת סף זו.
22. אשר למסמך שביקשו העותרים לצרף בדיון מיום 4.12.2019 – מבלי להתייחס למועד המאוחר בו הוגש המסמך, אף שהיה מצוי בידי העותרים כבר ביום 23.9.2019, לא נראה כי ניתן להסיק מסקנה כלשהיא ממסמך זה לענייננו. כפי שצויין בדיון, מדובר במענה לבקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 על ידי הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד המשפטים, ולא מענה של הנציבות (ונציגי הנציבות טענו בדיון שנערך לפני כי הם לא מכירים את המסמך). יתר על כן, נראה כי האמור במסמך מעורר קושי לגופו, שכן נכתב זו שבתקופה המבוקשת, הנציבות לא אישרה בקשות לקבלת פטור מהנגשת אתרי אינטרנט, אף שדומה כי ידוע לנו שלכל הפחות, אושרה בקשה אחת – הבקשה נשוא העתירה דנן... בנסיבות אלו, ומשהמסמך הוגש באיחור, באופן שלא ניתנה למשיבים הזדמנות להתייחס לנטען בו לגופו, לא נראה כי ניתן לבסס עליו ממצא כטענת העותרים ולהגיע למסקנות בדבר התנהלות פסולה מצד הנציבות. מכל מקום אף אילו הנתונים שבמסמך אודות מספר בקשות פטור שהוגשו ושאושרו היו מדוייקים ומוכחים, לא נראה שיש בהם כדי להצדיק התערבות בהחלטת הנציבות במקרה דנן.
23. אשר על כן העתירה נדחית.
24. העותרים ישאו בהוצאות בסך 5,000 ₪ לטובת המשיבים 1-2, ובסך 5,000 ₪ לטובת המשיבה 3.
- ניתן היום, כ"ו כסלו תש"פ, 24 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 דצמבר 2019

עת"מ 64455-10-18 ארביב ואח' נ' נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברהמי טורם ואח'

1

2

תמר בזק רפפורט, שופטת

3

